

VOORBLAD

Voorstel aan de Raad

Zaaknummer: Z/21/056771/258419
Datum collegebesluit: dinsdag 31 augustus 2021
Datum commissievergadering: donderdag 23 september 2021
Datum raadsvergadering: donderdag 7 oktober 2021

Soort Voorstel: Adviesnota
Onderwerp: Regiovisie Jeugdzorg Haaglanden 2021-2026
Portefeuillehouder: Wethouder de Bruijn
Programma: Maatschappelijke Ontwikkeling

Kernboodschap: Op basis van de VNG-norm stellen de gemeenteraden van jeugdhulpregio's periodiek een regiovisie vast. In Haaglanden is deze visie het afgelopen jaar in samenspraak met inwoners, jeugdhulporganisaties en diverse andere belanghebbenden opgesteld. De regiovisie, complementair aan lokaal beleid, legt gemeenschappelijke doelen, uitgangspunten en verantwoordelijkheden op het gebied van jeugdzorg op hoofdlijnen vast. Uitgangspunt is de lokale infrastructuur: De pedagogische basis, preventie, lokale samenwerkingsverbanden en lokaal maatwerk. De regiovisie versterkt dit lokaal jeugd- en gezinsbeleid. De uitwerking gebeurt in jaarplannen. De samenwerking tussen de gemeenten van Haaglanden voor beleid en strategie wordt voor onbepaalde tijd aangegaan. Tevens is er een gemeenschappelijke regeling voor inkoop en administratie.

Bijlagen:

1. *Regiovisie Jeugdzorg Haaglanden 2021-2026*
2. *Basisdocument regiovisie*
3. *Memo met reacties op concept-regiovisie*

Beslispunten

1. De Regiovisie Jeugdzorg Haaglanden 2021-2026 vast te stellen daarmee in te stemmen met:
  - a. *De leidende principes en ambities:*
    - Normaliseren, versterken van het gewone opvoeden en opgroeien;
    - Jeugdigen en hun ouders/opvoeders zijn het uitgangspunt;
    - Kinderen groeien zo thuis mogelijk op, oplossingen dichtbij huis prevaleren;
    - Breed kijken, met integrale zorg tijdig en passend oplossen;
    - Duurzaam veilig opgroeien;
    - Jeugdhulp en onderwijs werken effectief samen;
    - De beste hulp voor de beste prijs en daarmee streven naar een betere kostenbeheersing.

- b. *De bovenregionale verantwoordelijkheden:*
- Rond gesloten jeugdhulp;
  - Gecertificeerde instellingen;
  - Continuïteitsvraagstukken bij zeer complexe hulpvragen (zoals Acute GGZ en eetstoornissen);
- c. *De samenwerking met de jeugdhulpaanbieders en gecertificeerde instellingen:*
- Twee maal per jaar via bestuurlijk overleg tussen gemeenten en een vertegenwoordiging van de jeugdhulpaanbieders (groot, middelgroot en kleiner), gericht op ontwikkelingen in het zorglandschap.

Relatie met:

- Agendapunt: *(bijv. een aangehouden stuk of een stuk wat nog moet komen of al geweest is)*
- Toezegging:
- Amendement/motie:
- Schriftelijke vragen:

Adviesnota aan de Raad

Onderwerp

Vaststellen Regiovisie Jeugdzorg Haaglanden 2021-2026

Samenvatting

Met het vaststellen van de regiovisie wordt de regionale samenwerking tussen de H10 gemeenten op het gebied van jeugdzorg verder geconcretiseerd en geborgd. De verantwoordelijkheden voor gemeenten ten aanzien van de jeugdzorg liggen vast in de Jeugdwet. Tevens geven wij inhoud aan het jeugdbeleid mede op basis van het Internationale verdrag voor de rechten van het kind.

Samenwerkende gemeenten geven in jeugdregio's samen met regionale partners vorm aan de ambitie: kwalitatief goede zorg en ondersteuning voor inwoners die aansluit bij behoeften en mogelijkheden van jeugdigen, ouders en gezin én die betaalbaar is, nu en in de toekomst. Om die ambitie waar te maken zijn samenwerking en goed opdrachtgeverschap cruciaal. Om deze reden legden de Nederlandse gemeenten verenigd in de VNG in 2020 in de resolutie 'Norm voor opdrachtgeverschap' een drietal doelstellingen en acht afspraken vast, waaronder het periodiek opstellen van een regiovisie.

In Haaglanden is een gemeenschappelijke regeling voor onbepaalde tijd getroffen voor de inkoop en contractbeheer van jeugdhulp. Op 1-1-2021 zijn de huidige inkoopcontracten van kracht geworden die een looptijd hebben van 2 jaar, met de mogelijkheid tot verlengen met twee maal twee jaar. Rond de inkoopcontracten is een overlegstructuur tussen gemeenten en jeugdhulpaanbieders georganiseerd. De gemeenschappelijke regeling omvat niet de formulering van de inkoopstrategie en inhoudelijke doelen. Voor de strategische beleidsontwikkeling werken de gemeenten samen in een netwerkorganisatie met programmasturing.

Op 12 februari 2020 hebben de wethouders jeugd van de H10-gemeenten het besluit genomen om de regiovisie voor Haaglanden op te stellen en daarmee de gegroeide netwerksamenwerking te concretiseren en te borgen. Hiervoor is gedurende meer dan een jaar een uitgebreid participatieproces doorlopen met ouders en jongeren, met huisartsen, onderwijs, jeugdhulpaanbieders, de adviesraden sociaal domein, raadsleden (o.a. Platform H10-raden) en overige gemeentelijke gremia. Tijdens het zomerreces in 2020 zijn alle gemeenteraden schriftelijk geïnformeerd over het besluit van de wethouders H10 om een gezamenlijke visie te ontwikkelen. De externe verdiepingsrondes hebben plaatsgevonden in het vierde kwartaal van 2020, waarvoor al deze partijen zijn uitgenodigd om een bijdrage te leveren, inclusief gemeenteraden en adviesraden sociaal domein.

De visie op jeugdhulp is vastgelegd in twee documenten: de regiovisie met daarbij een basisdocument waarin een breder uitgewerkte tekst en startfoto zijn opgenomen. Het basisdocument is een normatieve onderlegger voor de onderwerpen in de regiovisie. Dit is het stuk waarin alle onderdelen staan die volgens de Norm voor Opdrachtgeverschap (NvO) in de regiovisie moeten terugkomen. Het basisdocument is door het college vastgesteld. Ter kennisgeving wordt dit document aan VWS toegezonden.

De raad wordt gevraagd het document Regiovisie vast te stellen. De Regiovisie is het document dat in de regio op dagelijkse basis gebruikt gaat worden. Het document is beknopter dan het basisdocument en praktisch om uitvoering aan te geven door de gemeenschappelijke doelen, uitgangspunten en verantwoordelijkheden die erin zijn vastgelegd. Uitgangspunt is de lokale infrastructuur: de pedagogische basis, preventie, lokale samenwerkingsverbanden en lokaal maatwerk. De regiovisie versterkt dit lokaal jeugd- en gezinsbeleid. De uitwerking en monitoring gebeurt via jaarplannen en jaarverslagen die met de raden worden gedeeld. Voor de rapportage aan de raden werken wij (in het kader van de regionale Jeugdhulpmonitor) toe naar

een beperkt aantal Kritische Prestatie Indicatoren (KPI's) om de realisatie van ambities uit de regiovisie te kunnen volgen.

In de regiovisie zijn de gemeenschappelijke ambities uitgewerkt, waar de gemeenten op (een selectie van) de onderwerpen lokaal richting geven. In Voorschoten wordt met de invoering van de brede welzijnsorganisatie Voorschoten voor Elkaar als toegangsorganisatie 0-100+ sterk ingezet op preventie en vroegsignalering. De organisatie is goed zichtbaar voor de inwoners en de drempel is laag om een hulpvraag te stellen.

Voorschoten gelooft er in dat zoveel mogelijk voorkomen moet worden dat kinderen een 'zwaar dossier' krijgen. Door in te zetten op preventie wordt voorkomen dat kinderen geen stempel krijgen waar ze op latere leeftijd last van hebben. Bijvoorbeeld de goede zichtbaarheid en benaderbaarheid van de jongerenwerkers op straat, draagt in een vroeg stadium bij aan het voorkomen van diverse sociaal emotionele problematiek onder jongeren. Bijvoorbeeld door het stimuleren door het organiseren van activiteiten en de coachende gesprekken, kan eenzaamheid onder jongeren voorkomen worden of kunnen zij leren omgaan met klachten die voortkomen uit spanningen in de thuissituatie. Tevens zet jongerenwerk in op het voorkomen van schoolverzuim en het plegen van overlast door hangjongeren.

De gemeente beoogt om meer jeugdhulpexpertise bij Voorschoten voor Elkaar onder te brengen, waardoor ook het gesprek over jeugd- en opvoeding en eventuele begeleiding sneller en dichtbij huis in te zetten zijn. In het kader van de transformatieopgave welke voortvloeit uit de transitie, werkt de gemeente samen met Voorschoten voor Elkaar dit plan de komende periode verder uit. Het doel is een beter toegankelijke, kwalitatieve jeugdhulpverlening binnen de toegang, met de jeugdige en hun gezinnen als uitgangspunt.

Sinds juli 2019 is er in Voorschoten een ondersteuner jeugd en gezin (OJG) bij de huisartsen, welke alle aanmeldingen omtrent jeugd- en opvoeding oppakt. De OJG doet uitgebreide triage, begeleiding en behandeling, verwijst waar nodig naar het lokale preventieve veld en waar nodig naar tweedelijns zorg. Door de inzet van de OJG worden meer jeugdigen en gezinnen bijtijds en dichtbij huis geholpen. De inzet van de OJG heeft een normaliserende werking en voorkomt medicalisering, doordat cliënten minder vaak een verwijzing voor specialistische jeugdhulp nodig hebben.

Met betrekking tot het inzetten van specialistische hulp wordt gebruik gemaakt van het richtinggevend kader, waardoor er meer dialoog en overeenstemming ontstaat tussen gemeente en zorgaanbieders over welke zorg nodig is en in welke omvang. Tevens ligt er met het gebruik van het richtinggevend kader meer nadruk op regie en tijdige evaluatie, waardoor langdurige zorgtrajecten voorkomen kunnen worden.

De regiovisie is geen statisch document. Landelijke en regionale ontwikkelingen, zoals de uitspraak van de Arbitragecommissie Jeugd, kunnen de komende jaren gevolgen hebben voor delen van de regiovisie en dan leiden tot aanvullende afspraken.

Beoogd effect

Aansluiting van de (boven)regionaal georganiseerde en gecontracteerde jeugdhulp op de lokale situatie en de behoeften van de inwoners van de regio en het stimuleren en verder verbeteren van de samenwerking tussen de regiogemeenten en hiermee de gemeenschappelijk door alle regiogemeenten, waaronder de betrokken gemeenteraden en adviesraden, gedeelde ambities op zowel regionaal als lokaal niveau waar te maken, waaronder:

- Normaliseren, versterken van het gewone opvoeden en opgroeien;
- Jeugdigen en hun ouders/opvoeders zijn het uitgangspunt;
- Kinderen groeien zo thuis mogelijk op, oplossingen dichtbij huis prevaleren;
- Breed kijken, met integrale zorg tijdig en passend oplossen;

- Duurzaam veilig opgroeien;
- Jeugdhulp en onderwijs werken effectief samen;
- De beste hulp voor de beste prijs.

Argumenten

1.1 Er wordt zichtbaar en concreet uitvoering gegeven aan de regionale samenwerking op het gebied van jeugdzorg.

Met de regiovisie stellen de H10-gemeenten de ambities vast, waar de gemeenten lokaal per onderwerp richting aan kunnen geven.

1.2 Het voorstel sluit aan op het lokale beleid.

Dit voorstel betreft regionale beleidsambities, welke aansluiten op het lokale beleid en de maatregelen om de toegang tot jeugdhulp te verstevigen en daarmee de kosten meer beheersbaar te krijgen. De lokale vertaling van het beleid zal in 2022 verder uitgewerkt worden in een lokale Voorschotense visie op jeugdhulp.

1.3 Het voorstel past binnen de landelijke norm voor samenwerking binnen de jeugdhulpregio's.

Het voorstel geeft invulling aan de VNG-norm op basis waarvan gemeenteraden van jeugdhulpregio's een regiovisie vaststellen.

1.4 Het voorstel past in de regionale afspraken tot samenwerking tussen de gemeenten.

De inkoop voor specialistische jeugdhulp wordt regionaal gedaan. Op basis van een gemeenschappelijk vastgestelde regiovisie kan er beter vorm worden gegeven aan het aanbod.

1.5 Het voorstel voorkomt dat gemeenten individueel een koers en ambities bepalen m.b.t. jeugdhulp.

Wanneer de gemeente niet samenwerkt met de regiogemeenten, bestaat de kans dat de lokale investeringen onvoldoende aansluiten op de regionale overeenkomsten en daarmee het aanbod jeugdhulp in de gemeente ontoereikend is voor de behoeften van de inwoners.

Kanttekeningen

Geen.

Communicatie/Inwonersparticipatie

Aan het voorgelegde advies heeft geen inwonersparticipatie plaatsgevonden, bij het inhoudelijk opstellen van de Regiovisie zijn echter wel inwoners uit de regio betrokken geweest.

Financiën

Dit voorstel heeft geen financiële consequenties. De bijdrage aan het programmabureau komt ten laste van taakveld 6.72 en past voor 2021 binnen de raming. Mocht dit in de toekomst niet meer het geval zijn, dan wordt dit verwerkt in de reguliere P&C-cyclus.

De tien gemeenten binnen regio Haaglanden financieren naar rato van hun inwonersaantal de programmaorganisatie en deels de projectkosten voor de uitvoering van de regionale onderwerpen. Dit doen zij binnen de bestaande kaders en waar mogelijk verwerft het Programmabureau aanvullende middelen uit landelijke en bovenregionale budgetten.

Naast de bijdragen die de H10 gemeenten doen aan het Servicebureau Jeugdhulp Haaglanden voor de inkoop van jeugdhulp, doen de gemeenten een bijdrage aan het programmabureau. De bijdrage aan het programmabureau van gemeente Voorschoten voor 2021 is €47.000,-. Van het budget van de H10 gemeenten worden regionale projecten zoals Beter Samenspel, Jeugdhulp in

gezinsvormen, de regiovisie, regionale maatregelen kostenbeheersing (waaronder RGK en bestedingsruimte) gefinancierd, evenals de regionale project-, implementatie- en opgavemanagers, secretariële ondersteuning, ICT, overhead en trainingen. Verder is er vanuit de gemeenten ambtelijke capaciteit nodig voor de lokale uitvoering en implementatie van de projecten.

Risico's

Aansluiting van de Regiovisie op het lokale veld is nodig om de doelstellingen uit de regiovisie te kunnen behalen. Als de lokale transformatie van de (toegang tot) jeugdhulp en het lokale preventieve jeugdveld niet aansluiten op de Regiovisie, dan loopt de gemeente niet in lijn op met de rest van de regio.

Duurzaamheid

N.v.t.

Met vriendelijke groet,
het college van burgemeester en wethouders,

A. R. de Graaf,
gemeentesecretaris

drs. N. Stemerding,
burgemeester

Besluit

Zaaknummer: Z/21/056771

De gemeenteraad van Voorschoten;

Gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van dinsdag 31 augustus 2021,

Gelet op Artikel 108 van de Gemeentewet,

besluit:

De Regiovisie Jeugdzorg Haaglanden 2021-2026 vast te stellen daarmee in te stemmen met:

- a. *De leidende principes en ambities:*
  - Normaliseren, versterken van het gewone opvoeden en opgroeien;
  - Jeugdigen en hun ouders/opvoeders zijn het uitgangspunt;
  - Kinderen groeien zo thuis mogelijk op, oplossingen dichtbij huis prevaleren;
  - Breed kijken, met integrale zorg tijdig en passend oplossen;
  - Duurzaam veilig opgroeien;
  - Jeugdhulp en onderwijs werken effectief samen;
  - De beste hulp voor de beste prijs en daarmee streven naar een betere kostenbeheersing.
  -
- b. *De bovenregionale verantwoordelijkheden:*
  - Rond gesloten jeugdhulp;
  - Gecertificeerde instellingen;
  - Continuïteitsvraagstukken bij zeer complexe hulpvragen (zoals Acute GGZ en eetstoornissen);
- c. *De samenwerking met de jeugdhulpaanbieders en gecertificeerde instellingen:*
  - Twee maal per jaar via bestuurlijk overleg tussen gemeenten en een vertegenwoordiging van de jeugdhulpaanbieders (groot, middelgroot en kleiner), gericht op ontwikkelingen in het zorglandschap.

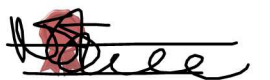
Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad der gemeente Voorschoten, gehouden op 7 oktober 2021.

de griffier,

Drs. B.J. Urban

de voorzitter,

Drs. N. Stemerding